

**Plán péče
o
přírodní rezervaci
U Eremita**

**na období
2026–2036**

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	3
1.6 Kategorie IUCN	3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	3
1.8 Cíl ochrany	7
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	11
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	14
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	15
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	16
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	16
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	16
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	17
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody	17
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	17
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	17
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	22
3. Plán zásahů a opatření	23
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	23
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	23
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	24
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	25
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	25
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	25
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	25
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	25
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	26
4. Závěrečné údaje	27
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	27
4.2 Použité podklady a zdroje informací	27
4.3 Seznam používaných zkratk	29
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	29
5. Přílohy	30

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	850
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	U Eremita
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	výnos
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo kultury ČR
číslo předpisu:	6.048/84-VI/2
datum platnosti předpisu:	11.10.1984
datum účinnosti předpisu:	28.03.1984

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Středočeský kraj
okres:	Rakovník
obec s rozšířenou působností:	Rakovník
obec s pověřeným obecním úřadem:	Křivoklát
obec:	Branov, Roztoky
katastrální území:	Branov, Roztoky u Křivoklátu

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území

Katastrální území: Branov - 609455

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN(m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
512/2		lesní pozemek	lesní pozemek, na kterém je budova	33	33
512/4		lesní pozemek		503	367
652/13		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	802	125
512/3		lesní pozemek		1 801	1 358
500/3		trvalý travní porost		16 091	6
648/5		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	19 815	1 613
512/1		lesní pozemek		81 317	79 416
522/1		lesní pozemek		196 094	3 423
Celkem					86 341

Katastrální území: Roztoky u Křivoklátu - 742554

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN(m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
599/1		vodní plocha	koryto vodního toku umělé	805	49
Celkem					49

* Výměra parcel v ZCHÚ nebo jejich částí byla stanovena dle GIS a může se lišit od jiných evidencí. Ze seznamu pozemků byly vyřazeny parcely zasahující do MZCHÚ zanedbatelnou výměrou (<0,00 %), u kterých je překryv dán nepřesností mapových podkladů.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	8,46	–		
vodní plochy	0,18	–	zamokřená plocha	–
			rybník nebo nádrž	–
			vodní tok	0,18
trvalé travní porosty	0,00	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	–	–	neplodná půda	–
			ostatní způsoby využití	–
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
plocha celkem	8,64	0		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

–

CHKO Křivoklátsko – (I., II. a III. zóna),

překryv s jiným typem ochrany:

mezinárodní statut ochrany:

–

Biosférické rezervace -
Křivoklátsko

Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita:

–
PO Křivoklátsko (CZ0211001)

–

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana přirozených lesních společenstev s bohatým výskytem tisů na skalnatých suťových svazích a živého tufoviště.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L4 Suťové lesy	89	<p>Většinu území rezervace pokrývají suťové lesy. Zastoupeny jsou převážně porosty as. <i>Aceri-Tilietum</i> (suťové a skalní javorové lipiny) se silným zastoupením tisu červeného (<i>Taxus baccata</i>). Ve stromovém patře je zastoupen zejména javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), dub (<i>Quercus</i> sp.), ale i lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>) a lípa velkolistá (<i>T. platyphyllos</i>), javor mléč (<i>Acer platanoides</i>) a jilm horský (<i>Ulmus glabra</i>). V keřovém patře jsou zastoupeny zmlazující dřeviny stromového patra, dále např. líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), svída krvavá (<i>Cornus sanguinea</i>), angrešt srstka (<i>Ribes uva-crispa</i>) a bez černý (<i>Sambucus nigra</i>). Bylinné patro místy v nejstrmějších částech svahu chybí. Jinak je v něm zastoupen kokořík vonný (<i>Polygonatum odoratum</i>), česnáček lékařský (<i>Alliaria petiolata</i>), svízel vonný (<i>Galium odoratum</i>), kopytník evropský (<i>Asarum europaeum</i>), lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), hluchavka nachová (<i>Lamium maculatum</i>), kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), hrachor jarní (<i>Lathyrus vernus</i>), ptačinec velkokvětý (<i>Stellaria holostea</i>), samorostlík klasnatý (<i>Actea spicata</i>). Vyskytuje se invazní netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>). Zejména na úpatí svahu, kde dochází k akumulaci zeminy, je zastoupena as. <i>Arunco dioici-Aceretum pseudoplatani</i> (udatnová a měsíčnicová javořina). Ve stromovém patře je zastoupen javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>) a jilm horský (<i>Ulmus glabra</i>), dále lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>) a habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>). V keřovém patře zimolez obecný (<i>Lonicera xylosteum</i>), líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), bez černý (<i>Sambucus nigra</i>). V bylinném patře roste měsíčnice vytrvalá (<i>Lunaria rediviva</i>), kyčelnice cibulkonosná (<i>Dentaria bulbifera</i>), bažanka vytrvalá (<i>Mercurialis perennis</i>), pitulník žlutý (<i>Galeobdolon luteum</i>), netýkavka nedůtklivá (<i>Impatiens noli-tangere</i>), kapraď samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>) a další druhy náročné na živiny, např. kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>). Zejména v místech s hlubší půdou roste netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>). Bylinné patro je bujné, dobře vyvinuté (Kučera 1994). Typickými druhy živočichů roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>), prskavec menší (<i>Brachinus exulans</i>), mlok skvrnitý (<i>Salamandra salamandra</i>) a slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>). V jižní části rezervace na tento biotop navazuje biotop L3.1. - hercynské dubohabřiny, ty zaujímají rozlohu cca 0,4 ha.</p>	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
R1.3 Lesní pěnovcová prameniště	≤ 1	Svahový pěnovcový proud vznikl z pramene vytékajícího zpod andezitové skalky. Porůstají jej vlhkomilné bazifilní druhy. Mechové společenstvo je tvořeno vegetací vápnatých lesních pramenišť s převahou mechorostů (as. <i>Brachythecio rivularis-Cratoneuretum</i>) (Hájková a Hájek 2011 in Jandová 2018). Nejhojnějšími zaznamenanými druhy byla játrovka pobřežnice vápnomilná (<i>Pellia endiviifolia</i>) a mech hrubožebrec proměnlivý (<i>Palustriella commutata</i>), jejichž porosty jsou do značné míry pokryté vysráženým vápencem. Z dalších mechorostů se zde vyskytují krasatka přeslenitá (<i>Eucladium verticillatum</i>), mřížkovec kuželovitý (<i>Conocephalum conicum</i>), baňatka potoční (<i>Brachythecium rivulare</i>), měřík tečkovaný (<i>Rhizomnium punctatum</i>), pateřínka jehlicovitá (<i>Rhynchostegium riparioides</i>), mřížkovec (<i>Oxyrrhynchium hians</i>) a <i>Kindbergia praelonga</i> . Populace jednotlivých druhů mechorostů zde nejsou příliš veliké a zdá se, že spíše dochází k jejich ubývání ve srovnání s minulostí (Jandová 2018).	a
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	3	Vegetace roste na skalách, skalkách a skalních výchozech, je součástí suťových lesů. Zařaditelná do as. <i>Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgaris</i> (vegetace stinných silikátových skal s osladičem obecným). Dominantním druhem je osladič obecný (<i>Polypodium vulgare</i>), z dalších kapradin je zastoupen sleziník červený (<i>Asplenium trichomanes</i>) a kapraď samec (<i>Dryopteris filix-mas</i>). V bylinném patře dále roste lipnice hajní (<i>Poa nemoralis</i>), metlička křivolaká (<i>Avenella flexuosa</i>), jestřábník zední (<i>Hieracium murorum</i>) či mléčka zední (<i>Mycelis muralis</i>).	a

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T3.2 Pěchavové trávníky	≤ 1	Vegetace pěchavových trávníků sv. <i>Diantho lumnitzeri-Seslerion</i> se vyskytuje maloplošně, na skalkách přímo nad řekou. Zastoupen je česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), tařice skalní (<i>Aurinia saxatilis</i>), chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfettii</i>), čilimník černající (<i>Cytisus nigricans</i>), sleziník červený (<i>Asplenium trichomanes</i>), kostřava sivá (<i>Festuca pallens</i>), sesel sivý (<i>Seseli osseum</i>), pěchava vápnomilná (<i>Sesleria caerulea</i>) a kokořík vonný (<i>Polygonatum odoratum</i>). Vyskytují se jednotlivé dřeviny, jeřáb chlumní (<i>Sorbus collina</i>), růže šípková (<i>Rosa cf. canina</i>) a skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>). Místy jsou zastoupeny druhy suchých trávníků, např. ostřice nízká (<i>Carex humilis</i>) a krvavec menší (<i>Sanquisorba minor</i>), z lesních druhů vratič okoličnatý (<i>Tanacetum corymbosum</i>).	a

Zdroj podílu plochy ekosystémů v ZCHÚ byl vypočten v aplikaci ISOP, z vrstvy mapování biotopů.

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
výr velký <i>Bubo bubo</i>	EN	Vzácný, nepravidelný výskyt. Hnízdění nejisté, spíše mimo rezervaci. V PR hlavně potravní zálety.	b
ledňáček říční <i>Alcedo atthis</i>	VU	Běžný, málo četný druh. Úzká vazba na řeku Berounku, pravý břeh zasahuje do ochranného pásma PR. Možné přelety, hnízdění možné. Úsek řeky přiléhající k PR je součástí většího domovského okrsku.	b
tis červený <i>Taxus baccata</i>	VU	V rezervaci rostou stovky tisíců prakticky po celém jejím území, nezasahují do východního okraje nad potokem Klucná a JZ části. Místy vytváří až monokulturální porosty. Mladé semenáčky se vyskytují vzácně.	a
žluna šedá <i>Picus canus</i>	VU	Vzácný, nepravidelný výskyt. Hnízdění nejisté, spíše mimo rezervaci. V PR hlavně potravní zálety.	b
lejsěk bělokrký <i>Ficedula albicollis</i>	NT	Běžný a méně četný druh vyskytující se v PR i širším okolí rezervace. V PR a ochranném pásmu v místech s výskytem doupných stromů, zejména dubu. Hnízdění minimálně 5 párů.	b

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: EN – Ohrožený, VU – Zranitelný, NT – Téměř ohrožený

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L4 Suťové lesy	Druhově pestrý biotop s podrostem tisu červeného, bez invazních druhů-	<ul style="list-style-type: none"> ochranářsky významný druh – tis červený: min. 700 (ks) rozloha: min. 7,7 invazní druhy: max. 0 (jedinci) specifické druhy: min. 7 (druhy) tis červený (<i>Taxus baccata</i>), jilm horský (<i>Ulmus glabra</i>), zimolez obecný (<i>Lonicera xylosteum</i>), měsíčnice vytrvalá (<i>Lunaria rediviva</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), kyčelnice cibulkonosná (<i>Dentaria bulbifera</i>), kyčelnice devítilistá (<i>D. enneaphyllos</i>)
R1.3 Lesní pěnovcová prameniště	Zachování prameniště s přirozeným vodním režimem.	<ul style="list-style-type: none"> přirozený vodní režim rozloha: min. 0,053 (ha)
S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin	Zachovat rozlohu stanoviště o dostatečné kvalitě, bez invazních druhů	<ul style="list-style-type: none"> rozloha: min. 0,27 (ha) cílová hodnota se v současnosti rovná hodnotě skutečné, plocha biotopu se velmi pravděpodobně měnit nebude, dáno podmínkami stanoviště invazní druhy: max. 0 (jedinci) bez přítomnosti specifické druhy: min. 2 (druhy) přítomnost osladiče obecného (<i>Polypodium vulgare</i>) a kokoříku vonného (<i>Polygonatum odoratum</i>)
T3.2 Pěchavové trávníky	Zachovat plochu stanoviště o dostatečné kvalitě, bez invazních druhů.	<ul style="list-style-type: none"> rozloha: min. 0,048 (ha) invazní druhy: max. 0 (jedinci) specifické druhy: min. 4 (druhy)

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
výr velký <i>Bubo bubo</i>	Přítomnost druhu v PR a jeho okolí.	● přítomnost druhu: Přítomnost druhu v průběhu roku v širším okolí PR.
ledňáček říční <i>Alcedo atthis</i>	Přítomnost druhu.	● přítomnost druhu: Přítomnost druhu v hnízdní době.
tis červený <i>Taxus baccata</i>	Zachovat životaschopnou populaci tisů.	● vhodná stanoviště: min. 8,63 / max. 8,63 (ha)
žluna šedá <i>Picus canus</i>	Přítomnost druhu v PR a jeho okolí.	● přítomnost druhu: Přítomnost druhu v průběhu roku v širším okolí PR.
lejsk bělokrký <i>Ficedula albicollis</i>	Přítomnost druhu v hnízdní době.	● přítomnost druhu: min. 5 (páry) Přítomnost druhu v hnízdní době.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Základní charakteristika území

Rezervace se rozkládá na pravém břehu řeky Berounky, mezi obcemi Branov a Roztoky u ústí potoka Klučná. Celá rezervace je příkrou suťovitou strání severní expozice.

Geologie a geomorfologie

Geologickým podložím jsou převážně droby a břidlice barrandienského neoproterozoika. V příbřežní části rezervace jsou v podloží horniny se skluzovými závalky a v jihovýchodní části zasahují do rezervace kambrické andezity, které tvoří celý svah nad rezervací. Uprostřed území je prameniště s dosud aktivní akumulací pěnovce. V prameništi a jeho okolí je možné pozorovat usazování uhličitanu vápenatého v podobě drobných inkrustací na šterku a rostlinných zbytcích. Ve svahu se tak vytvořilo mohutné ložisko pěnovců (travertinů) o mocnosti až 3 m. Pěnovce začaly podle paleontologických nálezů vznikat ve starším holocénu (atlantiku) a jejich vývoj pokračuje do současnosti. Jde o výjimečný případ vzniku pramenných vápenců v prostoru budovaném nekarbonátovými horninami. Zdrojem vápníku jsou andezity tvořící svah nad PR (Vorel et al. 2014).

Geomorfologické zařazení území (Demek & Mackovčín 2014):

Soustava: Poberounská soustava, Podsoustava: Brdská podsoustava, Celek: Křivoklátská vrchovina, Podcelek: Zbizožská vrchovina, Okrsek: Vlastecká vrchovina

Hydrologie

Hranice jižní části rezervace tvoří břeh řeky Berounky, ze západní strany potok Klučná. Území tak spadá do povodí Labe. V území naprší cca 520 mm srážek.

Botanická charakteristika

Území je převážně lesnaté. Většinu lesních porostů představují suťové lesy s velkou populací tisů červeného (*Taxus baccata*). Zastoupeny jsou převážně porosty as. *Aceri-Tilietum* (suťové a skalní javorové lipiny) se silným zastoupením tisů červeného (*Taxus baccata*). Ve stromovém patře je zastoupen zejména javor klen (*Acer pseudoplatanus*), habr obecný (*Carpinus betulus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), dub (*Quercus* sp.), ale i lípa srdčitá (*Tilia cordata*) a lípa velkolistá (*T. platyphyllos*), javor mléč (*Acer platanoides*) a jilm horský (*Ulmus glabra*). V keřovém patře jsou zastoupeny zmlazující dřeviny stromového patra, dále např. líska obecná (*Corylus avellana*), svída krvavá (*Cornus sanguinea*), angrešt srstka (*Ribes uva-crispa*) a bez černý (*Sambucus nigra*). Bylinné patro místy v nejstrmějších částech svahu chybí. Jinak je v něm zastoupen kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*), česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*), svízel vonný (*Galium odoratum*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*), hluchavka nachová (*Lamium maculatum*), kakost smrdutý (*Geranium*

robertianum), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*), samoroštílk klasnatý (*Actea spicata*) a další druhy náročné na živiny, např. kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*). Zejména na úpatí svahu, kde dochází k akumulaci zeminy, je zastoupena as. *Arunco dioici-Aceretum pseudoplatani* (udatnová a měsíčnicová javořina) s měsíčnicí vytrvalou (*Lunaria rediviva*). Druhové složení je podobné předchozímu typu vegetace.

V jižní části území v úzkém pásu na plošině navazující na strmý svah zastoupeny hercynské dubohabřiny sv. *Carpinion*. Ve stromovém patře roste habr (*Carpinus betulus*) a dub (*Quercus* sp.). V bylinném patře se objevují typické hájové druhy, jako sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), srha hajní (*Dactylis glomerata*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum*), svízel vonný (*Galium odoratum*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), lipnice hajní (*Poa nemoralis*) a ptačinec velkokvětý (*Stellaria holostea*). Ve všech lesních biotopech je zastoupena netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*).

Bezlesé biotopy se nacházejí na skalních výchozech a skalkách, zastoupeny jsou pouze maloplošně. Nicméně jsou druhově pestré a významně přispívají k diverzitě území. Na osluněných skalkách nad řekou roste vegetace pýchavových trávníků sv. *Diantho lumnitzeri-Seslerion* s druhy česnek šerý horský (*Allium senescens* subsp. *montanum*), tařice skalní (*Aurinia saxatilis*), chrpa chlumní (*Centaurea triumfettii*), čilimník černající (*Cytisus nigricans*), sleziník červený (*Asplenium trichomanes*), kostřava sivá (*Festuca pallens*), sesel sivý (*Seseli osseum*), pýchava vápnomilná (*Sesleria caerulea*) a kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*). Na stinných skalkách a výchozech v suťových lesích roste vegetace as. *Asplenio trichomanis-Polypodietum vulgare* (vegetace stinných silikátových skal s osladičem obecným). Dominantním druhem je osladič obecný (*Polypodium vulgare*). Významný je výskyt svahového pěnovcového proudu, který porůstají vlhkomilné bazifilní druhy. Vegetace pěnovcového prameniště je tvořena mechovým společenstvem asociace *Brachythecio rivularis-Cratoneuretum*. Nejhojnějšími zaznamenanými druhy byla játrovka pobřežnice vápnomilná (*Pellia endiviifolia*) a mech hrubožebrec proměnlivý (*Palustriella commutata*), jejichž porosty jsou do značné míry pokryté vysráženým vápencem (Jandová 2018).

Na lokalitě bylo při průzkumu v roce 2018 zaznamenáno celkem 125 druhů mechorostů. Vysoká druhová bohatost tohoto území je dána velkou diverzitou substrátů, které zde mechorosty mohou osidlovat. Vyskytují se zde nejrůznější skalní biotopy s různorodým obsahem bází a s různorodou expozicí, které osidluje většina druhů mechorostů vyskytujících se v rezervaci. Zajímavým stanovištěm je svahový pěnovcový proud. Populace jednotlivých druhů mechorostů zde nejsou příliš veliké a zdá se, že spíše dochází k jejich ubývání ve srovnání s minulostí. Epifytická bryoflóra je také poměrně bohatá, díky vysoké druhové pestrosti dřevin a vlhkostním poměrům na lokalitě. Velmi ochuzeným substrátem je naopak rozkládající se padlé mrtvé dřevo, které se v rezervaci vyskytuje jen sporadicky. Vzhledem k malému množství tlejícího dřeva se zde vyskytuje jen málo epixylických druhů mechorostů (Jandová 2018).

Regionálně fytogeografické zařazení území (Skalický 1988):

Oblast: mezofytikum, Obvod: Českomoravské mezofytikum, Okres: 32 Křivoklátsko

Potenciální přirozená vegetace (Neuhäuslová et al. 1998):

Černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*)

Zoologická charakteristika

V PR U Eremita se vyskytuje minimálně 36 suchozemských plžů. Lze předpokládat počet daleko vyšší, což dokladují dříve provedené průzkumy (Kocurková 2021). Z významnějších druhů lze uvést druh zachovalých suťových lesů zuboústku trojzubou (*Isognomostoma isognomostomos*), žebernatku drobnou (*Ruthenica filograna*) a trojlaločnatku pyskatou (*Helicodonta obvoluta*).

Z vážek byly zjištěny 3 druhy obývající potok Klučná – motýlice lesklá (*Calopteryx splendens*), motýlice obecná (*Calopteryx virgo*) a šidélko brvonohé (*Platycnemis pennipes*). Žádný z druhů nepředstavuje legislativně chráněné, nebo ochranařsky významné druhy (Černá & Černý 2020).

Recentními průzkumy byl prokázán výskyt více než 92 druhů brouků (Sommer 2022). Z význačných druhů lze uvést prskavce většího (*Brachinus crepitans*) a prskavce menšího (*Brachinus expulso*), oba s celoplošným výskytem. Dále se vyskytuje zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*) a roháč obecný (*Lucanus cervus*). Oba druhy představují na Křivoklátsku hojně druhy.

Přítomnost vodních toků vytváří vhodné podmínky pro výskyt obojživelníků. Početně významná je přítomnost mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*), který využívá Klucnou k rozmnožování. Ropucha obecná (*Bufo bufo*) a skokan skřehotavý (*Pelophylax ridibundus*) naopak k rozmnožování preferují řeku Berounku.

V PR žije také 5 druhů plazů (Víta 2018). Jejich výskyt podporují otevřená stanoviště na okrajích PR a v jeho ochranném pásmu, dále pak vodní toky Klučná a Berounka. Na terestrické biotopy je vázaná ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a užovka hladká (*Coronella austriaca*), na vodní pak užovka obojková (*Natrix natrix*) a užovka podplamatá (*Natrix tessellata*). Vodní užovky představují početně významnější druhy, zatímco terestrické druhy jsou méně četné (Víta 2018).

Území rezervace tvoří převážně severně orientovaný zalesněný svah, ve kterém převažují stinná stanoviště s nižším počtem doupných stromů. Takováto stanoviště nejsou ptáky příliš preferována (Tichai 2016), a proto je zde avifauna druhově i početně chudší. Naopak přítomnost řeky Berounky a potoka Klučná na sebe váží vodní druhy ptáků. Z nejvýznamnějších lze jmenovat ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), potápku malou (*Tachybaptus ruficollis*), morčáka velkého (*Mergus merganser*) a orla mořského (*Haliaeetus albicilla*). Z ostatních druhů ptáků lze uvést lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*), lejska šedého (*Muscicapa striata*), žlunu šedou (*Picus canus*), holuba doupnáka (*Columba oenas*) a krahujce obecného (*Accipiter nisus*).

Na řeku Berounku jsou vázány také dříve vzácné, dnes na Křivoklátsku běžné druhy savců – bobr evropský (*Castor fiber*) a vydra říční (*Lutra lutra*). Oba druhy využívají řeku jako migrační koridor, zároveň zde nalézají potravu a úkryty (nory na pravém břehu řeky). Na území rezervace se vyskytují také druhy spárkaté zvěře, z nichž početně významná je jelení zvěř, dále srnčí, sika a černá. Z invazních druhů savců je běžný mýval severní (*Procyon lotor*), norek americký (*Neovison vison*) a nutrie říční (*Myocastor coypus*). Všechny druhy mají úzkou biotopovou vazbu na řeku Berounku.

Mykologická charakteristika

Mykologický průzkum lokality nebyl zřejmě nikdy proveden. Nemáme údaje k výskytu hub.

V roce 2018 bylo zjištěno 93 druhů lišejníků a lichenikolních hub. Ve srovnání s historickým výzkumem bylo potvrzeno 47 druhů a nalezeno 55 nových. Z nově nalezených je 47 druhů lišejníků a 7 lichenikolních hub. Jedna lichenikolní houba je nová pro Českou republiku (*Erythricium aurantiacum*). Lokalita je geologicky velmi pestrá, horniny proto hostí odlišná

společenstva lišejníků. V důsledku značného množství emisi je nízká biodiverzita a nízká pokryvnost stélek epifytických lišejníků na stromech. Z epifytických lišejníků zůstaly zachovány jen nejodolnější toxitolerantní druhy na nejpříhodnějších mikrolokalitách chráněných před spadem imisí, zejména u ústí potoka Klučná do Berounky. Po odsíření ovzduší se mohly epifytické lišejníky opět v refugii regenerovat a šířit, nicméně lokální vytápění uhlím a nastupující nitrifikace dovolily návratu jen některých druhů epifytů. Nejbohatší na epifytické lišejníky jsou chráněná vstupní část do lokality směřující do údolí potoka Klučná pod svahem a hřbet. Horní hrana rezervace, která je otevřená a přístupná přínosu nových rozmnožovacích partikulí lišejníků větrem, svědčí o nové kolonizaci. (Kocourková 2018).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
HOUBY: Lišejníky			
<i>duohlávka brvitá</i> <i>Cladonia ciliata</i>		VU	Skalka u cesty a habry, malé výchozy břidlice
<i>Agonimia allobata</i>		DD	Kleny a mléče podél cesty a emsp;
<i>Bacidina arnoldiana</i>		DD	Ryolitové výchozy skal podél cesty
<i>Caloplaca chrysodeta</i>		NT	Stinné skupiny tisů, travertinový potok, střemcha
<i>Catillaria chalybeia</i>		NT	Skalka u cesty a habry
<i>Chaenotheca trichialis</i>		NT	Břidličnaté obohacené skály podél cesty
<i>Cladonia caespiticia</i>		NT	Skalka u cesty a habry
<i>Cladonia cervicornis</i>		VU	Malé výchozy břidlice
<i>Cladonia verticillata</i>		NT	Malé výchozy břidlice
<i>Diplotomma alboatrum</i>		NT	Skalka u cesty a habry
<i>Evernia prunastri</i>		NT	Skalka u cesty a habry, hájový podrost
<i>Flavoparmelia caperata</i>		EN	U chat, horní hrana rezervace, ostrá hrana nad velmi příkrým srázem, třešeň, hrušeň, duby, asi bývalá lesem zarostlá zahrada na hraně, na horní terase
<i>Chaenotheca stemonea</i>		VU	Nalezena pouze jednou skrytá ve štěrbině mohutného dubu v dubohabřině nad chatami v JV cípu rezervace
<i>Lecanora epanora</i>		VU	Strmé skály podél cesty, vápnitá břidlice a pyritická břidlice („ferrofilní lišejníky“), reliktní bor nad skalami, zatačka cesty, jedle, tisy, habr, buk
<i>Lecanora orosthea</i>		NT	Silikát obohacený těžkými kovy
<i>Lepraria crassissima</i>		NT	Strmé skály podél cesty, vápnitá břidlice a pyritická břidlice („ferrofilní lišejníky“), reliktní bor nad skalami, zatačka cesty, jedle, tisy, habr, buk
<i>Lepraria nivalis</i>		DD	Strmé skály podél cesty, vápnitá břidlice a pyritická břidlice („ferrofilní lišejníky“), reliktní bor nad skalami, zatačka cesty, jedle,

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
			tisy, habr, buk; Stinné skupiny tisů, travertinový potok, střemcha
<i>Leprocaulon quisquiliare</i>		NT	Východní část rezervace, u potoka Klučná a soutoku s Berounkou, vstup do rezervace, skalka u cesty a habry
<i>Melanelixia subaurifera</i>		VU	Hřbet SV-JZ nad údolím potoka Klucná, les s břízou a duby, borovice s tisem, malé výchozy břidlice
<i>Peltigera praetextata</i>		NT	Hřbet SV-JZ nad údolím potoka Klucná, les s břízou a duby, borovice s tisem, malé výchozy břidlice
<i>Platismatia glauca</i>		NT	Východní část rezervace, u potoka Klučná a soutoku s Berounkou, vstup do rezervace, skalka u cesty a habry; Hřbet SV-JZ nad údolím potoka Klucná, les s břízou a duby, borovice s tisem, malé výchozy břidlice
<i>Punctelia jeckeri</i>		VU	Dubohabřina, zapojená, za koncem louky, svah se zmiňuje, hájový podrost
<i>Rhizocarpon furfurosum</i>		EN	Strmé skály podél cesty, vápnitá břidlice a pyritická břidlice („ferrofilní lišejníky“), reliktní bor nad skalami, zatačka cesty, jedle, tisy, habr, buk
<i>Verrucaria margacea</i>		VU	Skála
<i>Verrucaria praetermissa</i>		VU	Ryolitové výchozy skal podél cesty
<i>Xanthoria polycarpa</i>		NT	Hřbet SV-JZ nad údolím potoka Klucná, les s břízou a duby, borovice s tisem, malé výchozy břidlice a emsp;
ROSTLINY: Mechorosty			
pározub kaštanový <i>Didymodon spadiceus</i>		NT	Zaznamenáno několik lodyžek na jedné skalce těsně u řeky Berouanky
ROSTLINY: Cévnaté rostliny			
chlupáček chocholičnatý <i>Pilosella cymosa</i>		NT	Vyskytuje se roztroušeně na skalním výchozu s pěchavovým trávníkem. Vitalita průměrná.
chrpa chlumní <i>Centaurea triumfetti</i>	ohrožený	NT	Roste roztroušeně na skalkách a skalních výchozech v skalní vegetaci s kostřavou sivou a teplomilné doubravě. Vitalita průměrná.
jeřáb chlumní <i>Sorbus collina</i>		NT	Jeřáb chlumní roste na skalkách a skalních výchozech v ploškách bezlesí a světlém lese. Vitalita dobrá.
jestřábník bledý <i>Hieracium schmidtii</i>		NT	Roztroušeně na skalních výchozech v pěchavových trávnících. Vitalita dobrá.
konopice širolistá <i>Galeopsis ladanum</i>		NT	Roste roztroušeně ve velké části rezervaci, prudké hlinité a suťovité svahy, erozní rýhy a výchozy skalek. Vitalita dobrá.
měsíčnice vytrvalá <i>Lunaria rediviva</i>	ohrožený		Roztroušeně ve spodní části svahu s hlubší půdou. Vitalita dobrá.
skalník celokrajný <i>Cotoneaster integerrimus</i>		NT	Roste na skalním výchozu nad Berounkou. Vitalita dobrá, plodí. Populace vzhledem k malé ploše stanoviště není příliš početná.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
svízel sivý <i>Galium glaucum</i>		NT	Roztroušeně na skalních výchozech s pěchavovými trávnicemi. Vitalita dobrá.
tařice skalní pravá <i>Aurinia saxatilis</i> subsp. <i>saxatilis</i>	ohrožený	NT	Vyskytuje se roztroušeně na osluněných skalkách a skalních výchozech v pěchavových trávnicích, teplomilných doubravách a skalní vegetaci s košťavou sivou. Vitalita dobrá.
tis červený <i>Taxus baccata</i>	silně ohrožený	VU	V rezervaci rostou stovky tisíc, prakticky po celém území krom východní části nad potokem Klučná a JZ části, kde je svah méně příkrý s hlubší půdou. Většinou jsou v dobré kondici, populace je vitální.
BEZOBRATLÍ: Brouci			
prskavec menší <i>Brachinus exulans</i>	ohrožený		Hojný druh, bez vyhraněných nároků, hlavně otevřená slunná stanoviště.
prskavec větší <i>Brachinus crepitans</i>	ohrožený		Hojný druh, bez vyhraněných nároků, hlavně otevřená slunná stanoviště.
roháč obecný <i>Lucanus cervus</i>	ohrožený	VU	Teplejší listnaté lesy, především dub na osluněných místech, jižní expozice, rozvolněné části porostů, vývoj v trouchnivějících kmenech a pařezech, v PR ve vyhovujících biotopech s výskytem dubu.
zlatohlávek tmavý <i>Oxythyrea funesta</i>	ohrožený		Preferuje listnaté porosty, hlavně buk, s dostatkem trouchnivějícího dřeva, úkryty pod kameny, kmeny a kůrou, v minulosti vzácný, v současné době hojnější.
OBRATLOVCI: Obojživelníci			
mlok skvrnitý <i>Salamandra salamandra</i>	silně ohrožený	VU	Pravidelný a dlouhodobý výskyt, hojný, rozmnožování Klučná, v PR běžné zimování.
ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	ohrožený	VU	Pravidelný a dlouhodobý výskyt, hojná, rozmnožování Berounka, v PR běžné zimování.
skokan hnědý <i>Rana temporaria</i>		VU	Pravidelný a dlouhodobý výskyt, rozmnožování Klučná a tišiny Berounky, běžné zimování.
skokan skřehotavý <i>Pelophylax ridibundus</i>	kriticky ohrožený	NT	Pravidelný a dlouhodobý výskyt, úzká vazba na řeku Berounku, rozmnožování jen Berounka v ochranném pásmu PR.
OBRATLOVCI: Plazi			
ještěrka obecná <i>Lacerta agilis</i>	silně ohrožený	VU	Běžný, hojný výskyt, převážně v okrajových částech PR a ochranného pásma, otevřená osluněná stanoviště, světliny a okraje lesa, skalní stanoviště, stezka, ležící mrtvé dřevo.
slepýš křehký <i>Anguis fragilis</i>	silně ohrožený	NT	Běžný, hojný výskyt, polostinná a vlhčí stanoviště, v PR po celé ploše vyhovujícího biotopu.
užovka hladká <i>Coronella austriaca</i>	silně ohrožený	VU	Vzácný, máločetný výskyt, otevřená a slunná stanoviště, stezka, skalní stanoviště.
užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	ohrožený	NT	Běžný a hojný výskyt, především ochranné pásmo, pravý břeh Berounky a Klučná, prosvětlená místa s dostatkem vysoké vegetace a kamenů.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
užovka podplamatá <i>Natrix tessellata</i>	kriticky ohrožený	EN	Běžný a hojný výskyt, především ochranné pásmo, pravý břeh Berounky a Klucná, prosvětlená místa s dostatkem vysoké vegetace a kamenů.
OBRATLOVCI: Ptáci			
holub douphák <i>Columba oenas</i>	silně ohrožený	VU	Nepravidelný výskyt, méně četný, spíše potravní zálety.
krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	silně ohrožený	VU	Běžný, máločetný druh. V PR po celé ploše, možné hnízdění 1 páru. Běžné potravní zálety jedinců z okolí rezervace.
ledňáček říční <i>Alcedo atthis</i>	silně ohrožený	VU	Běžný, máločetný druh. Úzká vazba na řeku Berounku, pravý břeh zasahuje do ochranného pásma PR. Možné přelety, hnízdění možné. Úsek řeky přiléhající k PR je součástí většího domovského okrsku.
lejsek bělokrký <i>Ficedula albicollis</i>		NT	Běžný a méně četný druh vyskytující se v PR i širším okolí rezervace. V PR a ochranném pásmu v místech s výskytem doupných stromů, zejména dubu. Hnízdění minimálně 5 párů.
lejsek šedý <i>Muscicapa striata</i>	ohrožený		Poměrně vzácný druh. V PR a ochranném pásmu v místech světlin, bezlesí. Hnízdění 1 - 2 páry.
morčák velký <i>Mergus merganser</i>	kriticky ohrožený	CR	Pravidelný výskyt v hnízdní době, vlastní hnízdění nejisté, běžné potravní zálety, vyšší četnost jako zimujícího druhu.
orel mořský <i>Haliaeetus albicilla</i>	kriticky ohrožený	EN	Vzácný, nepravidelný výskyt. Hnízdění nejisté, spíše mimo rezervaci. V PR hlavně potravní zálety.
potápka malá <i>Tachybaptus ruficollis</i>	ohrožený	VU	Nepravidelný a máločetný výskyt, zejména zimující druh.
výr velký <i>Bubo bubo</i>	ohrožený	EN	Vzácný, nepravidelný výskyt. Hnízdění nejisté, spíše mimo rezervaci. V PR hlavně potravní zálety.
žluna šedá <i>Picus canus</i>		VU	Vzácný, nepravidelný výskyt. Hnízdění nejisté, spíše mimo rezervaci. V PR hlavně potravní zálety.
OBRATLOVCI: Savci			
bobř evropský <i>Castor fiber</i>	silně ohrožený		Pravidelný výskyt, řeka jako migrační koridor, zdroj potravy a úkrytů na pravém břehu.
vydra říční <i>Lutra lutra</i>	silně ohrožený	NT	Pravidelný výskyt, řeka jako migrační koridor, zdroj potravy a úkrytů na pravém břehu.

* dle červených seznamů ČR: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT či LR-nt – téměř ohrožený, LC-att – taxon vyžadující pozornost, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený, NA – nevhodný pro hodnocení, NE – nevyhodnocený, EX – vyhynulý, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Kučera et al. (2012), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Farkač et al. (2005; jen pro skupiny neuvedené v novější edici), Chobot & Němec (2017).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Rezervace se nachází na strmém svahu nad řekou Berouňkou. Působí zde gravitační eroze.

b) biotické disturbanční činitele

Mezi biotické disturbanční činitele patří spárkatá zvěř způsobující okus, loupání a svými stezkami přispívá k pomístné erozi. Invazní druhy představují zvýšenou predaci v území.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Lokalita U Eremita je popisována jako lokalita zasluhující ochranu již od počátku 20. stol. v souvislosti s výskytem tisu. V roce 1943 provedl v lokalitě inventarizaci tisu P. Svoboda, který zde odhadl počet na více než 700 jedinců. Státní památková péče podala návrh na ochranu lokality v roce 1966 a později pak nový návrh v roce 1984, kdy byl vydán výnos o zřízení Státní přírodní rezervace U Eremita.

Od svého vzniku je území PR v překryvu s CHKO Křivoklátsko, od roku 2004 je v překryvu s PO Křivoklátsko.

b) lesní hospodářství

Do konce 18. století nejsou doloženy konkrétní informace o území. Je pravděpodobné, že zde tak jako v mnoha jiných lokalitách obdobného charakteru docházelo k toulavé těžbě a na 8 přístupných plochách také k občasné pastvě. V LHP z roku 1813 jsou porosty dnešní rezervace popsány jako jedlové ve věku 30–40 let a část plochy jako nezalesnitelná skaliska. V průběhu 19. stol. byla jedle protěžována, ale současně se také hojně zmlazovala a byl doséván smrk s borovicí. Ještě ve 20. letech 20. stol. převažovala jedle se smrkem. Borovice, buk a další dřeviny včetně tisu jsou zmíněny pouze jako příměs. V průběhu 20. století postupně ubývalo jedle a uplatňovaly se listnáče a tis. V sedmdesátých letech minulého století došlo k hromadnému odumírání jilmů vlivem grafiozy. Uvolněnou niku v porostech zaplnil JV, KL, JS, LP, TR a také tis, líska, bez nebo zimolez. V roce 1943 je evidováno v lokalitě U Eremita cca 700 tisíc s převahou počtu jedinců v nejslabších tloušťkových třídách do 20 cm (Svoboda 1943). Ještě v roce 1976 při podrobné inventarizaci bylo v území evidováno 82 jedlí. Ústup stinné jedle byl jistě jednou z podmínek prosperity tisu a vytvoření pestré směsi dalších dřevin. Zatloukal v roce 2010 upřesnil inventarizací počet 872 jedinců tisu červeného.

c) zemědělské hospodaření

–

d) rybníkářství

–

e) myslivost

Přírodní rezervace je součástí uznaného společenstevní honitby Bránov o výměře 596 ha, jejímž držitelem je HS Bránov. Uživatelem honitby je MS Klucná Bránov. Vzhledem k výměře rezervace se dá říci, že se na jejím území trvale nevyskytuje žádný druh spárkaté zvěře. Tato zvěř chráněným územím pouze přechází. Ze spárkaté zvěře je to zejména srnec obecný a prase divoké. Velmi ojediněle jelen evropský. Trvale se zde však vyskytuje liška obecná a jezevec lesní (v rezervaci je několik používaných nor). Z ostatních druhů savců, kteří jsou zvěří, stojí za zmínku kuna lesní a kuna skalní.

f) rybářství

–

g) rekreace a sport

V roce 1999 byla obnovena vrstevnicová cesta, která spojuje Branov a Roztoky. Jde o úzkou stezku přimknutou ke svahu. Pro zajištění bezpečné chůze po této cestě bylo umístěno na trase několik drobných staveb, můstků a teras bránících sesuvu cesty. V roce 2000 byla na trase otevřena naučná stezka „Dřeviny CHKO Křivoklátsko“. Na trase naučné stezky jsou dva panely seznamující s dřevinami a jeden vysvětlující vznik a význam tufoviště. V terénu je přímo na trase stezky označeno 35 druhů dřevin. V roce 2000 byl ve spolupráci s Lesy České republiky s. p., LS Křivoklát vydán průvodce „Přírodní rezervace U Eremita – Dřeviny CHKO Křivoklátsko, Průvodce po naučné stezce.“ Kolem naučné stezky se občas objevují odházené odpadky.

h) těžba nerostných surovin

–

i) jiné způsoby využívání

–

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Oblastní plán rozvoje pro přírodní lesní oblast č. 8 Křivoklátsko a Český kras (2020- 2039)
Nařízení vlády č. 684 ze dne 8. 12. 2004, kterým se vymezuje Ptačí oblast Křivoklátsko
Lesní hospodářský plán pro LHC Křivoklát s platností od 1. 1. 2025 do 31. 12. 2034
SDO pro Ptačí Oblast Křivoklátsko vydané pod č. j. 55993/ENV/16 z roku 2016

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	PLO 8 - Křivoklátsko a Český kras
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Křivoklát

Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	8,63
Období platnosti LHP (LHO)	2025-2034
Organizace lesního hospodářství	LS Křivoklát, revír Kouřimec

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: Křivoklátsko a Český kras				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
1Z	zakrslá doubrava	DBZ 6–9 BŘ+2 HB+2 LP+2 BO+1 BK+1	0,40	3
2B	bohatá buková doubrava	DB 5–6 BK 2–3 HB 1–2 LP 1–2 JV JD JS	0,26	4
3A	lipodubová bučina	BK 4–5 DB 1–2 LP 1–2 JV 1–2 JL 1–2 (HB JS JD)+1 BŘK TŘ	2,97	36
3J	lipová javořina	BK 1–3 LP 1–3 HB+3 JV 2–3 JD 1–2 (JL JS) 1–2 DB 1–2 (BŘK TS) 1 TŘ	4,35	52
3U	javorová jasenina	JS 3–4 BK 1–3 JD 2 JV 1–2 SM+ (DB LP)+ (HB JL OL)+	0,35	5
Celkem			8,33	100

Přirozená dřevinná skladba dle Průša (2001).

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

–

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

–

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

–

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L4 Suťové lesy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
ochranářsky významný druh – tis červený: min. 700 (ks)	V tomto biotopu se nachází hojná populace tisů červeného, pomístně vytváří i zapojené porosty. Ve čtyřicátých letech min. století bylo evidováno cca 700 ks tisů, při inventarizaci v roce 2010 cca 800 tisů. Jejich početní nárůst se vysvětluje úbytkem porostů jedle a smrku, přítomnými v minulosti (minulé století).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se
rozloha: min. 7,7	Rozloha suťových lesů je dána jejich vazbou na strmou stráň nad Berouňkou a potokem Klučná. Jejich současná rozloha je cca 7,7 ha a odpovídá rozloze minimální.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
invazní druhy: max. 0 (jedinci)	Bez výskytu invazních druhů rostlin s výjimkou netýkavky malokvěté	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
specifické druhy: min. 7 (druhy) tis červený (<i>Taxus baccata</i>), jilm horský (<i>Ulmus glabra</i>), zimolez obecný (<i>Lonicera xylosteum</i>), měsíčnice vytrvalá (<i>Lunaria rediviva</i>), strdivka nicí (<i>Melica nutans</i>), kyčelnice cibulkonosná (<i>Dentaria bulbifera</i>), kyčelnice devítilistá (<i>D. enneaphyllos</i>)	Všechny uvedené druhy se v biotopu vyskytují. Přesné výměry či počty neznáme (s výjimkou tisů). Vzhledem k tomu, že v rezervaci neprobíhá žádná těžba ani invaze nežádoucích rostlinných druhů a stavy zvěře jsou na únosné míře, je pravděpodobné, že se tu uvedené druhy budou vyskytovat nadále.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý

ekosystém:	R1.3 Lesní pěnovecová prameniště	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přirozený vodní režim	Prameniště se v území vyskytuje, potok stále s vodou. Znamená to, že je vázáno na přirozený vodní režim určité hladiny spodní vody, která nevysychá. Ohrožujícím faktorem mohou být dlouhá období sucha. Zásahy do vodního režimu se v rámci rezervace nepředpokládají, nedojde k jeho dotčení.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	R1.3 Lesní pěnovcová prameniště	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha: min. 0,053 (ha)	Současná rozloha je dle mapování biotopů 0,053 ha. Odpovídá rozloze minimální. Navýšení rozlohy se nepředpokládá.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	S1.2 Štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha: min. 0,27 (ha)	Biotop se vyskytuje na skalkách a skalních výchozech v suťovém lese. Minimální rozloha 0,27 ha odpovídá současné výměře biotopu. Plocha biotopu se velmi pravděpodobně měnit nebude, což je dáno podmínkami stanoviště. Plocha biotop tak není ohrožena a nevyžaduje žádný management.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
invazní druhy: max. 0 (jedinci) bez přítomnosti	Nebyl zaznamenán výskyt invazních druhů, pouze místy netýkavka malokvětá.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
specifické druhy: min. 2 (druhy) přítomnost osladiče obecného (<i>Polypodium vulgare</i>) a kokoříku vonného (<i>Polygonatum odoratum</i>)	Vegetace není příliš druhově bohatá, jediným pravidelně se vyskytujícím specifickým druhem je osladič obecný. Roste ve větším či menším počtu prakticky na všech zastíněných skalách, skalních výchozech a drolinách. Výskyt kokoříku vonného byl zaznamenán je na několika málo místech (světliny). Druhy nejsou vzhledem k příkrému terénu ohroženy zvěří. Také nedochází k zarůstání skalek náletovými dřevinami.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý

ekosystém:	T3.2 Pěchavové trávníky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha: min. 0,048 (ha)	Jedná se o primární bezlesí, rozloha minimální rovná se rozloze aktuální. Sukcese stanoviště je blokována přirozenými podmínkami. Prostor skály je omezený, výrazné zvyšování plochy biotopu není pravděpodobné.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
invazní druhy: max. 0 (jedinci)	V biotopu nebyly zaznamenány žádné invazní druhy rostlin.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
specifické druhy: min. 4 (druhy)	V biotopu vyskytují tyto specifické druhy: česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), čilimník černající (<i>Cytisus nigricans</i>), jeřáb chlumní (<i>Sorbus collina</i>), skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>). Přesné počty nebo pokryvnosti neznáme. Vzhledem k tomu, že biotop nezarůstá dřevinami a není atakován zvěří je výhled druhů dobrý.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý

B. druhy

druh:	lejsěk bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost druhu: min. 5 (páry) Přítomnost druhu v hnízdní době.	Běžný a méně četný druh vyskytující se v PR i širším okolí rezervace. V PR a ochranném pásmu v místech s výskytem doupných stromů, zejména dubu. Hnízdění minimálně 5 párů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	tis červený (<i>Taxus baccata</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
vhodná stanoviště: min. 8,63 / max. 8,63 (ha)	S ohledem na množství jedinců a jejich vitalitu je zřejmé, že stanoviště je vyhovující. Vzhledem k jeho poloze na strmém svahu a přítomnosti rezervace by nemělo dojít k antropogennímu ohrožení rozsahu stanoviště. Ohrožujícím vlivem by mohla být přirozená eroze svahu, která je však přirozeným jevem. Zatím se zdá, že tisy poměrně dobře snášejí klimatické změny a jejich vitalita a početnost by se neměla výrazně měnit. Tisy se vyskytují v rámci celé rezervace, tj. na rozloze 8,63 ha a indikátor je tak splněn.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost druhu: Přítomnost druhu v průběhu roku v širším okolí PR.	Vzácný, nepravidelný výskyt. Hnízdění nejisté, spíše mimo rezervaci. V PR hlavně potravní zálety.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost druhu: Přítomnost druhu v hnízdní době.	Úzká vazba na řeku Berounku, pravý břeh zasahuje do ochranného pásma PR. Možné přelety, hnízdění možné. Úsek řeky přiléhající k PR je součástí většího domovského okrsku.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	žluna šedá (<i>Picus canus</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost druhu: Přítomnost druhu v průběhu roku v širším okolí PR.	Vzácný, nepravidelný výskyt. Hnízdění nejisté, spíše mimo rezervaci. V PR hlavně potravní zálety.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

V rezervaci se dlouhodobě lesnický ne hospodaří, jedná se o les ve stavu přírodě blízkém s hojnou populací tisů. Pravidelně se udržuje naučná stezka procházející rezervací. Tento stav je třeba udržet.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem je udržení vysoké biodiverzity a především početné populace tisů červeného. Bude-li nutnost přijmout opatření pro podporu tisů, bude jeho ochrana upřednostněna před ostatními předměty ochrany území.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany		
I	32a - lesy zvláštního určení (lesy v prvních zónách chráněných kraj. oblastí a lesy v přír. rezervacích, národních přír. památkách a přír. památkách)	3A, 1Z, 3U, 3J, 2B	L4 Suťové lesy		
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
3A	BK 4-5 DB 1-2 LP 1-2 JV 1-2 JL 1-2 (HB JS JD)+1 BŘK TR				
1Z	DBZ 6-9 BŘ+2 HB+2 LP+2 BO+1 BK+1				
3U	JS 3-4 BK 1-3 JD 2 JV 1-2 SM+ (DB LP)+ (HB JL OL)+				
3J	BK 1-3 LP 1-3 HB+3 JV 2-3 JD 1-2 (JL JS) 1-2 DB 1-2 (BŘK TS) 1 TR				
2B	DB 5-6 BK 2-3 HB 1-2 LP 1-2 JV JD JS				
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C		
Les přírodě blízký s přítomností tisu		-	-		
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
- (účelové výběry)		-		-	
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	-	-	-	-
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Les přírodě blízký s přítomností hojné populace tisu červeného.		-	-	-	-
Způsob obnovy a obnovní postup					
Pouze přirozená obnova. S úmyslnou obnovou se nepočítá.		-	-	-	-
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Neprovádí se, pouze přirozená obnova. Možnost provádění dosadeb chybějících druhů.		-	-	-	-
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
2B, 3U, 3A, 3J, 1Z	TS, JD, BRK, JLH,	Nejde o zalesnění, pouze o možnost dosadeb do druhové pestrosti dřevin v rezervaci.			

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů		
Neprovádí se, případně individuální ochrana TS a účelové výběry zaměřené na uvolňování TS, JD a dalších dřevin nedostatečně zastoupených, v předmýtních porostech	—	—
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
Neprovádí se, možnost pokácení nebezpečných stromů kolem naučné stezky.	—	—
Poznámka		
Vzhledem k hlavnímu hnízdnímu období ptactva neprovádět lesnické práce s motorovou pilou v období od 15.3. do 30.8.		

b) péče o vodní ekosystémy

—

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

—

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Možnost uvolnění ochránářsky významných a méně zastoupených druhů dřevin, jako je tis červený, jilm habrolistý, jedle bělokorá a dub zimní na úkor habru.

Žádné zvláštní zásahy na podporu hub nejsou plánovány.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Ponechávání starých listnatých stromů (živých i odumírajících), stromů s dutinami a ponechávání mrtvého dřeva (ležícího i stojícího) v porostech. V průběhu platnosti PLP může dojít k jednotlivému, nebo skupinovému uvolnění vytipovaných stromů silných dimenzí. Redukce početních stavů spárkaté zvěře, preference původních druhů před nepůvodními. Eradikace invazních druhů živočichů (mýval severní, psík mývalovitý, norek americký, nutrie říční aj.).

f) péče o útvary neživé přírody

—

g) zásady jiných způsobů využívání území

Možnost sběru osiva plodících TS pro účely jeho namnožování.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území je uveden v tabulkových a mapových přílohách.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Při výsadbě používat stanovištně původní dřeviny. Přednostní kácení (likvidace) nepůvodních a invazních druhů dřevin

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V průběhu platnosti plánu péče bude provedena obnova pruhového značení.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovacím dokumentace

Není navrhováno žádné opatření týkající se vyhlášovacím dokumentace.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Pro manipulaci a nakládání s osivem tisu červeného vydávat výjimky s podmínkami zajišťujícími bezeškodný sběr osiva a repatriaci sazenic do lesních porostů CHKO Křivoklátsko

c) ostatní

Bez návrhu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Vzhledem k tomu, že území je mimo vrstevnicovou stezku doplněnou prvky NI v podstatě nepřístupné, nevzniká potřeba regulace návštěvnosti z hlediska nevhodného nebo neoprávněného vstupu. Trasu přístupové stezky je nutné alespoň jednou ročně čistit od osypů a sesuvů suti. Dále je nutné provádět kontrolu technického stavu mostků, provádět konzervaci dřevěných částí mostků, čtyř stojanů s naučnými panely, podle aktuálních potřeb.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území je velice často využíváno jako dostupné exkurzní místo pro všechny kategorie návštěvníků. Exkurze do tohoto MZCHÚ jsou často součástí výukových programů pro všechny typy škol i pro mimoškolní vzdělávací akce. V rámci výuky a osvěty je využívána brožura „Přírodní rezervace U Eremita, Dřeviny CHKO Křivoklátsko, Průvodce po naučné stezce“. Současný způsob osvěty je tedy dostatečný.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V rámci průběžné aktualizace dat zadat provedení těchto zoologických inventarizačních průzkumů: pavouci, hmyz – brouci, motýli aj. Dále inventarizační průzkumy obratlovců – obojživelníci, plazi, ptáci, drobní zemní savci a netopýři.

Sledovat zvolené indikátory.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Odstranění suti	2 m ³	11	52646
Instalace individuální ochrany - drátěná uzlíková pletiva	220 ks	1	48400
Těžba hroubů	55 m ³	1	16500
Likvidace saveců	10 ks	1	5000
Sběr osiva - ze stromu - jehličnan	350 ks	1	280000
Instalace tabulového značení (hraničnický nízký bez státního znaku)	3 ks	1	11355
Instalace tabulového značení ZCHÚ	1 ks	1	5160
Vytvoření pruhového značení	2 km	1	4800
Náklady celkem (Kč)			423861

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

ČERNÁ, P.; ČERNÝ, M. (2020). Inventarizace lokality PR U Eremita – Vážky a vodní brouci: Závěrečná zpráva. Praha. 7 s. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

CHOBOT, K.; NĚMEC, M. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. 1. Praha: AOPK ČR. 181 s. Příroda, 34. ISBN 978-80-88076-46-9.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2007). Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace: Vegetation of the Czech Republic 1. Grassland and Heathland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 526 s. ISBN 978-80-200-1462-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2009). Vegetace České republiky 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace. Vegetation of the Czech Republic 2. Ruderal, Weed, Rock and Scree Vegetation. Vyd. 1. Praha: Academia. 520 s. ISBN 978-80-200-1769-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2011). Vegetace České republiky. 3. Vodní a mokřadní vegetace: Vegetation of the Czech Republic. 3. Aquatic and Wetland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 827 s. ISBN 978-80-200-1918-9.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2013). Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. Praha: Academia. 551 s. ISBN 978-80-200-2299-8.

CULEK, M.; GRULICH, V.; LAŠTŮVKA, Z. et al. (2013). Biogeografické regiony České republiky. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita. 447 s., 1 mapa. ISBN 978-80-210-6693-9.

- DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. (2014). Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny.. Vydání 3. přepracované. Brno: Mendelova univerzita v Brně. 305 s. ISBN 978-80-7509-113-0.
- FARKAČ, J.; KRÁL, D.; ŠKORPÍK, M. (eds.) (2005). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí: Red list of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. Vydání první. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 760 s. ISBN 80-86064-96-4.
- GRULICH, V.; CHOBOT, K. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. 1. Praha: AOPK ČR. 178 s. Příroda, 35. ISBN 978-80-88076-47-6.
- HEJDA, R.; FARKAČ, J.; CHOBOT, K. (eds.) (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. 1. Praha. 611 s. Příroda, 36. ISBN 978-80-88076-53-7.
- HOLEC, J.; BERAN, M. (ed.) (2006). Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. Příroda. 24, s. 282. ISSN 1211-3603.
- JANDOVÁ, J. (2018). Bryologická inventarizace lokality PR U Eremita: Závěrečná zpráva. Trhové Sviny. 13 s., mapová a fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- KOCOURKOVÁ, J. (2019). Lichenologická inventarizace v PR U Eremita: Závěrečná zpráva. Praha. 22 s., tabulková, mapová a fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- KOCOURKOVÁ, A. (2021). Malakozoologický inventarizační průzkum lokality PR U Eremita: Závěrečná zpráva. Tuklaty. 11 s., tabulková příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- KUČERA, J.; VÁŇA, J.; HRADÍLEK, Z. (2012). Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis: Bryoflóra České republiky: aktualizace seznamu a červeného seznamu a stručná analýza. Preslia. 84, 3, s. 813-850. ISSN 0032-7786.
- LIŠKA, J.; PALICE, Z. (2010). Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). Příroda. 29, s. 3-66. ISSN 1211-3603.
- NEUHÄUSLOVÁ, Z. et al. (1998). Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky: Textová část. Vydání 1. Praha: Academia. 341 s., Příloha Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. ISBN 80-200-0687-7.
- PRŮŠA, E. (2001). Pěstování lesů na typologických základech. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, s. r. o. 593 s. ISBN 80-86386-10-4.
- SKALICKÝ, V. (1988). Regionálně fytogeografické členění, s. 103-121. In: HEJNÝ, S.; SLAVÍK, B. (eds.) et al. Květena České socialistické republiky 1. Vydání 1. Praha: Academia. 557 s., 1 skl. mapa.
- SOMMER, V. (2022). Přírodní rezervace U Eremita – Inventarizační průzkum fytofágních brouků a epigeických predátorů: Závěrečná zpráva. Sušice. 12 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- SOMMER, V. (2022). Přírodní rezervace U Eremita – Inventarizační průzkum saproxylických brouků a epigeických predátorů: Závěrečná zpráva. Sušice. 12 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.
- SVOBODA, P. (1943). Krivoklátské lesy: dějiny jejich dřevin a porostů. Praha: S.n. 228 s. Studia Botanica Českoslovacca, 6.

TICHAI, M. (2016). Inventarizace avifauny - PR U Eremita 2015 - 2016. 6 s. Inventarizační průzkum. Manuskript. Archivuje AOPK ČR, Správa CHKO Křivoklátsko, Zbečno.

VÍTA, R. (2018). Inventarizace plazů v PP U Eremita: Závěrečná zpráva. Kladno. 7 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

VOREL, T. et al. (2014). Základní geologická mapa ČR 1:25 000 s vysvětlivkami. List 12-323 Pdmokly. Praha: Česká geologická služba. Vysvětlivky 126 str.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura pro ochranu přírody a krajiny ČR

CHKO – chráněná krajinná oblast

CHÚ – chráněné území

HK – hospodářská kniha (část LHP)

HS – hospodářský soubor

IP – inventarizační průzkum

IUCN – International Union for Conservation of Nature

JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa (označení porostu dle LHP, LHO)

k.ú. – katastrální území

LČR – Lesy České republiky, s. p.

LHP – lesní hospodářský plán

MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území

OP – ochrana přírody

PDS – přirozená druhová skladba

PR – přírodní rezervace

PSK – porostní skupina

ZCHD – zvláště chráněný druh

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Podklady zpracoval: RP Střední Čechy

Na zpracování se podíleli: Šedivý Pavel, Jedlička Josef, Lankaš Karel, Tichaiová Jana

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

Lesní hospodářský celek: 109000

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin(%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
502 A a 17/8/3		8,29	I/Les přírodě blízký s přítomností tisu	HB	20 (etáž 3)	3c	Instalace individuální ochrany - drátěná uzlíková pletiva	2	
				KL	15		Prořezávky jehličnaté + listnaté - V případě potřeby uvolnění TS, JD, JL, případně dalších , nedostatečně zastoupených dřevin do PDS. Vzhledem k hlavnímu hnízdnímu období ptactva neprovádět v termínu od 15.3. do 30.8.	3	

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin(%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
				JV	15		Těžba hroubí - Uvolnění TS, JD, JL, případně dalších, nedostatečně zastoupených dřevin v rezervaci. Případné účelové výběry o objemu cca 50 m ³ . Vzhledem k hlavnímu hnízdnímu období ptactva neprovádět v termínu od 15.3. do 30.8.	3	
				TR	10		Sběr osiva - ze stromu - jehličnany	3	
				DBZ	10				
				LP	5				
				JLV	5				
				JLH	5				
				BB	5				
				BK	5				
				TS	3				
				BRK	1				
				MK	1				
				HB	20 (etáž 8)				
				KR	10				
				JV	10				
				KL	10				
				BK	10				
				TR	10				

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin(%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
				DBZ	10				
				JLH	5				
				TS	5				
				JLV	5				
				LP	3				
				BRK	1				
				BO	1				
				TS	30 (etáž 17)				
				DBZ	20				
				HB	20				
				KL	10				
				BK	5				
				TR	5				
				LP	5				
				BO	3				
				JD	1				
				SM	1				
502 C a 8		0,01	I/Les přírodě blízký s přítomností tisu	DBZ	45	3c	Plocha dočasně bez návrhu	-	arondované části PSK
				BK	31				
				KL	10				
				BO	10				
				TR	4				
502 D a 5	(část 1)	0,02	I/Les přírodě blízký s přítomností tisu	MD	70	3c	Plocha dočasně bez návrhu	-	arondované části PSK
				HB	5				
				TR	5				
				JLH	5				
				BR	5				
				DBZ	5				
				KL	5				

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin(%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
502 D a 5	(část 2)	0,03	I/Les přírodě blízký s přítomností tisu	MD	70	3c	Plocha dočasně bez návrhu	-	arondované části PSK
				HB	5				
				TR	5				
				JLH	5				
				BR	5				
				DBZ	5				
				KL	5				
502 D a 8		0,11	I/Les přírodě blízký s přítomností tisu	KL	30	3c	Těžba hroubí - Vzhledem k hlavnímu hnízdnímu období neprovádět v termínu od 15. 3. do 30.8. Zásah pro případné uvolnění vzácných dřevin (př. tis). Těžba v objemu cca 5 m ³ .	3	
				BK	20				
				JV	10				
				TR	10				
				DBZ	10				
				HB	10				
				JS	8				
				BO	2				

Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).